

Bruxelles, den 30. januar 2025
(OR. en)

5785/25

COMPET 50	ENER 18
MI 57	ENV 51
IND 27	ESPACE 6
CLIMA 21	FIN 119
COH 1	PHARM 11
DRS 5	POLCOM 11
ECOFIN 105	RECH 30
EDUC 21	SOC 43
EF 21	TELECOM 23
EMPL 32	TRANS 17

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 29. januar 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2025) 30 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET
Et konkurrenceevnekompass for EU

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 30 final.

Bilag: COM(2025) 30 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 29.1.2025
COM(2025) 30 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Et konkurrenceevnekompas for EU

Et konkurrenceevnekompas for EU

EU har økonomisk styrke på mange områder, men er nødt til at handle nu for at genvinde sin konkurrenceevne og sikre sin velstand. EU har alt det, der kræves for at føre an i morgendagens globale økonomi. EU har en enestående talentmasse og en kvalificeret arbejdsstyrke, en stor pulje af privat kapital, et indre marked af kontinental størrelse og stabile og forudsigelige retlige rammer, og EU hviler på retsstatsprincippet og har en unik social markedsøkonomi. I de senere år har EU vist en enestående evne til at reagere på en række kriser. Det har modstået pandemien og det energichok, som Ruslands afpresning på energiområdet forårsagede. EU har gjort håndgribelige fremskridt med både den digitale og den grønne omstilling og indført nye politikker og nye finansieringsinstrumenter for at understøtte genopretningen og øge den økonomiske vækst.

EU er nødt til hurtigst muligt at tage fat på de mangeårige hindringer og strukturelle svagheder, der holder det tilbage. I mere end to årtier har EU ikke holdt trit med andre større økonomier på grund af en vedvarende forskel i produktivitetsvæksten. EU er faldet bagud i forhold til USA inden for avancerede teknologier, mens Kina har halet ind i mange sektorer og vinder kapløbet om førerskab på visse nye vækstområder. Den grundlæggende årsag hertil er manglen på innovation. EU formår at omsætte sine idéer til nye, salgbare teknologier eller at integrere sådanne teknologier i sit industrielle grundlag. Samtidig hæmmer nationale begrænsninger de europæiske virksomheders evne til at slå igen. De presses af høje energipriser og en stor regelbyrde. De oplever også stadig mere ulige globale konkurrencevilkår, der er kendetegnet ved omfattende anvendelse af industrisubsidier i udlandet. EU er også i stigende grad afhængig af strategiske input og stærkt koncentrerede forsyningskæder.

For at sikre EU's fremtid som et økonomisk kraftcenter, et investeringsmål og et produktionscenter er der et presserende behov for resolut handling i EU.

Det, der står på spil for EU, er ikke kun økonomisk vækst, men EU-modellens fremtid. Hvis ikke EU øger sin produktivitet, risikerer det at blive fastlåst på en lavvækstkurs med lavere indkomst for de beskæftigede, mindre velfærd for dårligt stillede og færre muligheder for alle. EU står over for en verden med stor magtrivalisering, konkurrence om det teknologiske overherredømme og et kapløb om kontrollen med ressourcerne. I en sådan verden er EU's konkurrenceevne, og det, EU står for, uadskilleligt forbundet.

Vores frihed, sikkerhed og autonomi vil mere end nogensinde afhænge af vores evne til at innovere, konkurrere og vokse. Det vil være nøglen til at finansiere EU's teknologiske omstilling og energiomstilling. Det vil sikre, at vores særlige sociale model fortsat er bæredygtig, og det vil sikre EU de nødvendige ressourcer til at garantere dets sikkerhed og spille en global rolle i udenrigsanliggender. Det er afgørende, at vi skaber betingelserne for, at virksomhederne kan trives, og at alle har samme chance for succes. Øget konkurrenceevne og produktivitet vil gå hånd i hånd med større medborgerindflydelse. En ren økonomi er en stærk drivkraft for et mere konkurrencedygtigt EU. EU skal sikre sin bæredygtige velstand og konkurrenceevne, samtidig med at det bevarer sin unikke sociale markedsøkonomi, lykkes med både den digitale og den grønne omstilling og værner om sin suverænitæt, økonomiske sikkerhed og globale indflydelse. Hvis EU accepterer en styret og gradvis økonomisk tilbagegang, er det, som Mario Draghi har advaret om, dømt til langsomt at sygne hen.

I februar 2024 godkendte repræsentanter for europæiske virksomheder og fagforeninger Antwerpenerklæringen, hvori der opfordres til, at der indgås en industriaftale. I **Letta-**

rapporten¹ blev der advaret om, at hvis EU ikke i langt højere grad udnytter det indre marked, vil EU miste sin betydning i en verden, der er kendetegnet ved konkurrence mellem stormagter. Risikoen for afindustrialisering og økonomiske vanskeligheder indgik som et centralt element i den offentlige debat på tværs af medlemsstaterne inden valget til Europa-Parlamentet. På grundlag af Det Europæiske Råds strategiske dagsorden vedtog EU's stats- og regeringschefer Budapesterklæringen, hvori der opfordres til, at der indgås en aftale om europæisk konkurrenceevne.

Draghi-rapporten², der er udarbejdet på anmodning af Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, indeholder en skarp analyse af den vanskelige situation, EU befinder sig i. I rapporten advares der om, at EU ikke længere vil kunne forlade sig på mange af de faktorer, der tidligere har understøttet væksten: høj ekstern efterspørgsel som følge af et åbent globalt handelssystem, adgang til billig og rigelig energi fra fossile brændstoffer og "fredsdividenden" som følge af en periode med relativ geopolitisk stabilitet, som har gjort det muligt for EU's regeringer at bruge penge på andre prioriteter. EU er ved at miste sine vækstmotorer på et tidspunkt, hvor det står over for massive investeringsbehov for at modernisere sin økonomi, finansiere den grønne og den digitale omstilling og garantere sin sikkerhed. Draghi-rapporten indeholder en klar diagnose og konkrete anbefalinger til at bringe EU ind på en anden kurs. **Tiden er inde til handling.**

Den nye Kommission har på grundlag af formandens politiske retningslinjer et ambitiøst politisk mandat til at blive en vækst- og investeringskommission. Konkurrenceevne er det centrale element i dette mandat. **Denne meddelelse indeholder et kompas, der skal være retningsgivende for arbejdet i de kommende fem år, og en liste over prioriterede tiltag, der skal skabe ny økonomisk dynamik i EU.**

En ny konkurrenceevnemodel baseret på innovationsdrevet produktivitet

Draghi-rapporten viser, at innovation skal stå i centrum for den europæiske fornyelse, samtidig med at andre hindringer for vækst skal fjernes. EU's industrielle struktur er blevet statisk og domineres af traditionelle sektorer, der bruger færre midler på forskning og innovation end teknologistyrede sektorer i USA, og er kendetegnet ved kun få startupvirksomheder, der når den kritiske masse med nye banebrydende teknologier³. Med et befolkningstal, der forventes at falde, kan EU ikke regne med, at et stigende forbrug af arbejdskraft kan fungere som drivkraft for fremtidig vækst. Der skal derfor sættes gang i produktiviteten igen ved at skubbe grænsen for innovation og ved at investere i færdigheder, ikke ved at begrænse lønningerne.

Samtidig er EU nødt til at tage fat på at fjerne andre forhold, der potentielt bremser dets konkurrenceevne. Omstillingen til en dekarboniseret økonomi skal være konkurrencevenlig og teknologineutral, samtidig med at overgangen til renere energikilder skal mindske energiomkostningerne og prisudsvingene. EU-lovgivningen skal stå i et rimeligt forhold til målet. EU skal også sikre sin industrielle tilstedeværelse i centrale teknologiske sektorer og afbøde de risici for dets sikkerhed og modstandsdygtighed, der

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>

² https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en

³ Europa-Kommissionen: (2025), Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen. Dette tegner sig for ca. to tredjedele af forskellen i BNP pr. indbygger mellem EU og USA.

skyldes afhængighed – ellers vil geopolitisk usikkerhed stå i vejen for udsigterne for vores virksomheder og tyngge investeringerne.

Formålet med kompasset er at understøtte EU's iboende styrker, udnytte dets ressourcer og fjerne hindringerne på europæisk og nationalt plan.

EU skal være det sted, hvor fremtidens teknologier, tjenester og rene produkter opfindes, fremstilles og markedsføres, samtidig med at vi holder kursen mod klimaneutralitet. Et EU, der fortsat er hjemsted for banebrydende videnskabelig og forskningsmæssig innovation, som fastholder og tiltrækker de mest talentfulde og skaber kvalitetsjob til alle, hvor opadgående konvergens mellem regioner styrker vores globale position og vores enhed, og som fremstår som et førende globalt investeringsmål og belønner risici og iværksætterier.

Et konkurrenceevnepas

I konkurrenceevnekompasset fastsættes konkurrenceevne som et af EU's overordnede principper for handling.

Med kompasset forfølges to overordnede mål. For det første at afdække, hvilke politiske ændringer der er nødvendige for, at EU kan gå op i et højere gear. På nogle områder vil det være nødvendigt at opgradere de eksisterende politikker, mens der på andre områder vil være behov for en væsentlig ændring for at tilpasse sig de nye realiteter. Det andet mål er at udvikle nye måder at samarbejde på for hurtigere at træffe bedre beslutninger, forenkle vores rammer og regler og afhjælpe fragmentering. EU kan kun matche sine konkurrenter af kontinental størrelse, hvis EU's politik og de nationale politikker er afstemt efter de samme mål og styrker hinanden. Da mange vigtige løftestænger, lige fra beskatning til arbejdsmarkedsforhold og industripolitikker, i vid udstrækning eller delvist henhører under medlemsstaternes regeringer, vil koordinerede nationale reformer og investeringer være et centralt element i denne overordnede strategi.

I Draghi-rapporten peges der på **tre omstillingsforudsætninger for at styrke konkurrenceevnen**, og i kompasset fastlægges en tilgang og en række flagskibsforanstaltninger for at opfylde hver af disse forudsætninger i de kommende år:

- Mindskelse af innovationskløften
- En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne
- Mindskelse af overdreven afhængighed og øget sikkerhed

Disse hovedpunkter suppleres af foranstaltninger vedrørende **horisontale katalysatorer**, som er nødvendige for at understøtte konkurrenceevnen på tværs af alle sektorer:

- **forenkling** af de lovgivningsmæssige rammer, reduktion af byrder og fremme af hastighed og fleksibilitet
- fuld udnyttelse af fordelene ved **det indre markeds** størrelse ved at fjerne hindringer
- **finansiering** ved hjælp af en opsparings- og investeringsunion og et omlagt EU-budget
- fremme af **færdigheder og kvalitetsjob** og samtidig sikring af social retfærdighed
- **bedre koordinering af politikker** på EU-plan og nationalt plan.

I slutningen af hvert afsnit findes der en tidsplan og en ikkeudtømmende liste over planlagte initiativer.

Figur 1: Konkurrenceevnekompasset

1. De tre omstillingsforudsætninger for at styrke konkurrenceevnen

1.1. Minskelse af innovationskløften

EU's andel af globale patenter er på størrelse med USA's og Kinas. Alligevel udnyttes kun en tredjedel af de patenter, der er registreret af universiteter i EU⁴, kommercielt. For europæiske forskere og iværksættere er vejen fra opdagelse og patentering til markedsføring fuld af hindringer.

EU er nødt til igen at sætte gang i en positiv innovationsdynamik. Draghi-rapporten viser, at produktivitetsvækst er resultatet af en kombination af to forudsætninger: disruptiv innovation som følge af nye, dynamiske startupvirksomheder, der udfordrer de etablerede virksomheder og effektivitetsgevinster i ældre traditionelle industrier, der anvender disse innovationer. Hvis disse to forudsætninger kun er opfyldt i begrænset omfang – hvilket er tilfældet i EU – kommer økonomien frem for alt til at hvile på sektorer med færre muligheder for radikal innovation, og den private sektors udgifter til forskning og udvikling stagnerer⁵. **Hvis vi ønsker, at fremtidens industri skal være "Made in Europe", er EU nødt til at puste nyt liv i innovationscyklussen.**

⁴ Europa-Kommissionen, Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen (2025).

⁵ IMF, 2024, Regional Economic Outlook Note Europe: Europe's Declining Productivity Growth: Diagnoses and Remedies, 13. november 2024

Opstart og opskalering af virksomheder i EU hæmmes i øjeblikket af markedsfragmentering, risikokapitalbegrænsninger og utilstrækkelig innovationsstøtte. Startupvirksomheder i EU har svært ved at ekspandere inden for det indre marked på grund af vedvarende lovgivningsmæssige hindringer. De har også i mindre grad adgang til venturekapital og andre former for risikovillig kapital end tilsvarende amerikanske virksomheder: EU tegner sig for kun 5 % af den rejste globale venturekapital sammenlignet med 52 % i USA og 40 % i Kina⁶. Disse to faktorer forstærker hinanden indbyrdes: Udsigten til lavere vækst for startupvirksomheder i EU og højere omkostninger i tilfælde af konkurs gør dem mindre attraktive for investorerne. Som følge heraf forsøger mange af dem at skaffe sig finansiering i USA og flytter dertil for at drage fordel af et større marked og kundegrundlag.

Ved hjælp af en særlig opstarts- og opskaleringsstrategi for EU vil der kunne tages hånd om hindringer for oprettelsen af nye virksomheder og deres vækst. Den vil for det første forbedre forbindelserne mellem universiteter og erhvervsliv og skabe bedre muligheder for at udnytte patenter kommercielt. Den vil fjerne de hindringer, der opstår som følge af manglende adgang til risikovillig kapital, et fragmenteret indre marked og begrænset tilgængelighed af en talentfuld og faglært arbejdsstyrke og begrænset mobilitet for denne samt utilstrækkeligt målrettet innovationsstøtte. Den **europæiske innovationslov** vil fremme innovative virksomheders adgang til europæiske forsknings- og teknologiinfrastrukturer, intellektuelle aktiver, der er skabt på grundlag af offentligt finansieret forskning og innovation med henblik på at øge patenteringen, samt reguleringsmæssige sandkasser, der giver innovatorer mulighed for at udvikle og afprøve nye idéer.

At gøre det muligt for innovative virksomheder at drage fordel af et fælles harmoniseret regelsæt i hele EU, uanset hvor de investerer og er aktive i det indre marked, i stedet for at blive mødt af 27 forskellige retlige ordninger, vil være en reel gamechanger. Kommissionen vil derfor fremsætte forslag til den **28. retlige ordning**, som vil forenkle de gældende regler og mindske omkostningerne i tilfælde af konkurs, herunder alle relevante aspekter af selskabsret, insolvenslovgivning og arbejds- og skatteret.

Efterhånden som de innovative virksomheder i EU vokser, vil EU gøre alt, hvad der er muligt, for at sikre, at de har den finansiering, de har brug for. Der mangler ikke kapital i EU, men den stilles primært til rådighed gennem bankfinansiering snarere end egenkapital eller andre former for risikovillig kapital. For at skabe et mere passende finansieringsmiljø for startupvirksomheder og vækstvirksomheder vil de kommende initiativer under opsparings- og investeringsunionen indeholde foranstaltninger til fremme af europæisk venturekapital (se afsnit 2.3).

Kommissionen vil desuden samarbejde med EIB-Gruppen og private investorer om at indføre et TechEU-investeringsprogram for at afhjælpe finansieringsgab med henblik på at støtte disruptiv innovation, styrke EU's industrielle kapacitet og opskalere virksomheder, der investerer i innovative teknologier såsom kunstig intelligens, ren teknologi, kritiske råstoffer, energilagring, kvantedatabehandling, halvledere, biovidenskab og neuroteknologi.

Efterhånden som visionen for landbrugets og fødevarerens fremtid udvikler sig, bør iværksætteri i landbruget også støttes som en drivkraft for innovative og mere bæredygtige former for landbrugspraksis.

---

⁶ EIB, "The scale-up gap: Financial markets constraints holding back innovative firms in the European Union", 2024

EU vil også støtte innovationspipelinen ved at sætte fornyet fokus på at øge udgifterne til forskning og udvikling og sikre koordinering i forbindelse med projekter med stor gennemslagskraft. For overordnet at skabe et mere innovationsfremmende miljø vil Kommissionen forelægge **en retsakt om det europæiske forskningsrum** for at styrke investeringerne i forskning og udvikling og bringe dem op på målet på 3 % af BNP, målrette forskningsstøtten mere mod strategiske prioriteter, styrke tilpasningen mellem EU's og medlemsstaternes finansieringsprioriteter og fremme udbredelsen af viden og talent i hele EU. Som foreslået i Draghi-rapporten bør det arbejde, som Det Europæiske Innovationsråd har indledt for at støtte opskaleringen af højrisikovirksomheder, fortsætte med øget risikotagning inspireret af elementer i DARPA-modellen⁷.

Ekspertise inden for teknologier til fremtidens økonomi

Efterhånden som hindringerne for opskalering fjernes, er EU nødt til at sikre forudsætningerne for, at avancerede teknologier fremmes. EU skal stå i spidsen for innovation i teknologiske sektorer, der vil få betydning i morgendagens økonomi – såsom kunstig intelligens (AI), halvleder- og kvanteteknologier, avancerede materialer, bioteknologier, teknologier for ren energi, robotteknologier, rumteknologier, opkoblet og autonom mobilitet osv. – for at styrke suveræniteten og konkurrenceevnen på det teknologiske område.

EU har stået i spidsen for skabelsen af en stabil og sikker ramme for virksomheder, der udvikler og anvender digitale teknologier på det indre marked, med foranstaltninger såsom forordningen om data og datastyring, forordningen om cyberrobusthed og forordningen om kunstig intelligens samt sektorspecifikke initiativer såsom forordningen om nettonulindustri og det nye europæiske sundhedsdataområde. EU's standarder har påvirket udviklingen af de globale lovgivningsmæssige rammer. Der skal nu fokuseres på at udvikle og udnytte vores evner på teknologiområdet og fremme en industriel udvikling i verdensklasse i EU for at opnå produktivitetsevner ved hjælp af teknologi.

EU har brug for den databehandlings-, cloud- og datainfrastruktur, som AI-lederskab kræver. Som led i **strategien for AI-kontinentet** vil initiativet vedrørende **AI-fabrikker** sigte mod at udnytte alle fordelene ved aggregering og netværkseffekter på europæisk plan. Med udgangspunkt i EU's eksisterende netværk af EuroHPC-supercomputere i verdensklasse oprettes der med initiativet "AI-fabrikker", der skal styrke EU's computerkraft og gøre den tilgængelig for startupvirksomheder, forskere og industrien, således at de kan træne, udvikle og forbedre deres AI-modeller. Sideløbende hermed vil Kommissionen ved hjælp af en **EU-retsakt om udvikling af cloudtjenester og kunstig intelligens** sætte gang i offentlige og private initiativer med henblik på at etablere nye AI-gigafabrikker, der er specialiseret i træning af meget store AI-modeller, der muliggør skabelsen af centrale AI-økosystemer i hele EU. I retsakten vil der også blive fastsat minimumskriterier for de cloudtjenester, der udbydes i EU. Dette vil supplere støtten til mikrochipdesign og -fremstilling i EU, herunder yderligere tiltag i forbindelse med banebrydende AI-mikrochips. Da tilgængeligheden af store data af høj kvalitet indgår som et væsentligt element i udviklingen af kunstig intelligens, vil Kommissionen fremsætte forslag til en **strategi for en dataunion** for at forbedre og lette sikker privat og offentlig datadeling, forenkle reguleringsordningen og dens anvendelse og fremskynde udviklingen af nye systemer eller applikationer.

---

⁷ Draghi-rapporten, "The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations", s. 248.

EU skal også opretholde en førerposition inden for **kvanteteknologier**, som kan revolutionere de digitale krypteringssystemer, der understøtter nutidens kommunikation på sikkerheds- og forsvarsområdet, sundhed via scanning og opdagelse af lægemidler samt forretningstransaktioner. En **strategi for kvanteteknologi** og en **retsakt om kvanteteknologi** skal bygge på den eksisterende mikrochipforordning for at afhjælpe lovgivningsmæssig fragmentering, afstemme EU-programmer og nationale programmer til hinanden og støtte investeringer i paneuropæiske kvantedatabehandlings-, kommunikations- og sensorinfrastruktur.

Investering i nye vækstmotorer

Biovidenskab er drivkraften bag innovation inden for bioteknologi og rummer et stort potentiale for at øge konkurrenceevnen i mange sektorer, lige fra lægemidler til landbrug, energi, fødevarer og foder. Med **EU's bioøkonomiske strategi** vil EU positionere sig på det hurtigt voksende bioøkonomiske marked med et betydeligt vækstpotentiale inden for biobaserede materialer, bioproduktion og biokemikalier samt i agrobioteknologiske sektorer, mindske vores afhængighed af fossile brændstoffer og forbedre de økonomiske perspektiver for vores landdistrikter. En ny **EU-retsakt om bioteknologi** vil skabe de rammer, der fremadrettet vil fremme innovationen på områder såsom medicinsk teknologivurdering og kliniske forsøg og mere generelt udnytte det potentiale, som bioteknologier kan tilføre vores økonomi.

Efterspørgslen efter **innovative avancerede materialer** vil stige eksponentielt i de kommende år, tiltrække investeringer og omforme de globale forsyningskæder. Kommissionen vil fremlægge en **retsakt om avancerede materialer** for at skabe rammebetingelserne for støtte til hele livscyklussen, fra forskning og innovation til etablering af startupvirksomheder til fremstilling og ibrugtagning.

På samme måde er **rumsektoren** en højteknologisk sektor, der forventes at vokse nifoldigt inden 2030. Det er nødvendigt at opretholde den europæiske rumsektors konkurrenceevne ved hjælp af en øget koordinering af offentlige udgifter og støtte til investeringer i europæiske innovative startupvirksomheder og vækstvirksomheder og styrke modstandsdygtigheden i rumsektorens forsyningskæde. Et forslag til en **retsakt om rumsektoren** vil sikre og forbedre det indre marked for aktiviteter i rumsektoren, ved hjælp af en række foranstaltninger, der harmoniserer kravene til sikkerheden, modstandsdygtigheden og bæredygtigheden i forbindelse med disse aktiviteter på EU-plan og fjerner fragmentering som følge af national lovgivning.

Konkurrencepolitikken udgør også en vigtig løftestang for EU's konkurrenceevne. En streng og effektiv håndhævelse af kartel- og fusionsreglerne i overensstemmelse med klare og forudsigelige regler skaber fair konkurrence og tilskynder virksomhederne til at innovere og blive mere effektive. Samtidig skal konkurrencepolitikken i det globale kapløb om at udvikle avancerede teknologier og banebrydende innovationer holde trit med udviklingen på markedet og den teknologiske innovation. Det kræver en ny tilgang, der er bedre tilpasset fælles mål og giver virksomhederne mulighed for at opskalere på de globale markeder – samtidig med at der altid sikres lige vilkår på det indre marked.

Dette bør afspejles i **de reviderede retningslinjer for vurdering af fusioner**, således at innovation, modstandsdygtighed og konkurrenternes investeringsintensitet i visse strategiske sektorer tillægges tilstrækkelig vægt i lyset af den europæiske økonomis akutte behov. Mere generelt kræver den nye tilgang til EU's konkurrencepolitik ikke blot, at håndhævelsen forenkles og fremskyndes, men også at den styrkes og i højere grad målrettes. Det vil sikre en sammenhængende tilgang, der er befordrende for EU's

overordnede mål, navnlig for at mindske innovationskløften, imødekomme behovet for skalaeffektivitet, hvor det er relevant, og støtte dekarboniseringen af EU's industri. Kommissionen vil f.eks. revidere rammen for teknologioverførsel⁸ for at sikre, at virksomhederne har klare, enkle og ajourførte regler for konkurrencefremmende teknologilicensaftaler, og derved lette teknologiudbredelsen, tilskynde til indledende forskning og udvikling og fremme innovation. Håndhævelsen af forordningen om digitale markeder vil åbne op for lukkede økosystemer og gøre det muligt for innovative virksomheder at udbyde nye digitale tjenester til kunderne. Endelig vil Kommissionen fremme en bredere anvendelse af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse sammen med værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen (se afsnit 2.5).

Udbredelse af innovation i hele økonomien

Digitalisering og udbredelse af avancerede teknologier i hele den europæiske økonomi er den næstvigtigste forudsætning for at øge EU's produktivitetsvækst. Samlet set vil 70 % af den nye værdi, der skabes i den globale økonomi i de næste 10 år, blive muliggjort takket være digitaliseringen⁹.

Integration af kunstig intelligens i strategiske sektorer, hvor EU traditionelt har stået stærk, vil være afgørende for at bevare disse sektorer konkurrencefordel. I dag anvender kun en begrænset andel af EU's virksomheder digitale teknologier – f.eks. kun 13 %, hvad angår kunstig intelligens¹⁰. **Strategien for anvendelse af kunstig intelligens** vil fremme nye industrielle anvendelser af kunstig intelligens i sektorer såsom fremstillingsindustrien, bilindustrien, energisektoren, robotteknologisektoren, lægemiddelsektoren, luftfartssektoren samt inden for finansielle tjenesteydelser og vil forbedre offentlige tjenester, f.eks. inden for sundhedsvæsen og retsvæsen.

Digitaliseringen af offentlige tjenester og integrationen af kunstig intelligens i den offentlige sektor vil øge konkurrenceevnen. Bedre koordinering på EU-plan af og støtte til denne vertikale anvendelse af kunstig intelligens og anvendelse af kunstig intelligens inden for videnskab kan sikres via et "CERN for AI". I den forbindelse skal **Det Europæiske Forskningsråd** og **Det Europæiske Innovationsråd** inden for deres respektive områder forfølge de samme strategiske interesser og arbejde tættere sammen for at opnå resultater.

Førende fremstillingsvirksomheder er også nødt til at øge deres FoU-intensitet og samtidig fremskynde udbredelsen af innovation. Strategiske partnerskaber med startupvirksomheder kan fremme udviklingen af nye produkter og systemer. EU-forskningsmidlerne vil fremover udgøre målrettet støtte til industriens konkurrenceevne med en mere strategisk og mindre bureaukratisk tilgang til støtte til overgangen fra anvendt forskning til opskaleringsfasen.

En mindskelse af innovationskløften vil kræve investeringer i den nyeste digitale infrastruktur, herunder moderne fibernet, trådløse og satellitbaserede løsninger, investeringer i 6G og cloudcomputingkapacitet. Alligevel er Europa langt bagud i forhold til sine egne mål for det digitale årti 2030, hvad angår infrastrukturforbindelser. For at rette

---

⁸ Gruppefritagelsesforordningen for teknologioverførselsaftaler og retningslinjerne for teknologioverførsel.

⁹ Det Verdensøkonomiske Forum, "For inclusive growth, leaders must embrace a global and open economic future", januar 2025.

¹⁰ Eurostat, EU survey on ICT usage and e-commerce in enterprises (januar 2025). Selv om der kan konstateres en betydelig stigning fra år til år, er potentialet for en meget bredere anvendelse af kunstig intelligens fortsat underudnyttet.

op på dette vil der i en **retsakt om digitale netværk** blive foreslået løsninger til at forbedre markedsincitamentene til at opbygge fremtidens digitale net, mindske byrden og overholdelsesomkostningerne og forbedre den digitale konnektivitet for slutbrugerne ved at skabe et integreret indre marked for konnektivitet og en mere koordineret frekvenspolitik i EU.

Flagskibsforanstaltninger - søjle 1

- Opstarts- og opskaleringsstrategi [andet kvartal 2025]
- 28. ordning [fjerde kvartal 2025–første kvartal 2026]
- Europæisk innovationslov [fjerde kvartal 2025–første kvartal 2026]
- Retsakt om det europæiske forskningsrum [2026]
- Initiativ vedrørende AI-fabrikker [første kvartal 2025], strategi for anvendelse af kunstig intelligens, strategi for kunstig intelligens inden for videnskaben og strategi for en dataunion [tredje kvartal 2025]
- EU-retsakt om udvikling af cloudtjenester og kunstig intelligens [fjerde kvartal 2025–første kvartal 2026]
- EU's strategi for kvanteteknologi [andet kvartal 2025] og retsakten om kvanteteknologi [fjerde kvartal af 2025]
- EU-retsakt om bioteknologi og EU's bioøkonomiske strategi [2025-2026]
- Strategi for biovidenskab [andet kvartal 2025]
- Retsakt om avancerede materialer [2026]
- Retsakt om rumsektoren [andet kvartal 2025]
- Revision af retningslinjerne for vurdering af horisontale fusioner
- Retsakt om digitale netværk [fjerde kvartal 2025]

1.2. En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne

EU har udstukket en ambitiøs ramme med henblik på at blive en dekarboniseret økonomi inden 2050. EU vil holde kursen, bl.a. ved hjælp af det mellemliggende 2040-mål på 90 %¹¹. Denne ramme kan fremme konkurrenceevnen, hvis målene og politikkerne er godt afstemt, da den giver sikkerhed og forudsigelighed for både virksomheder og investorer. Som det fremgår af Draghi-rapporten, er dekarboniseringspolitikker desuden en stærk drivkraft for vækst, når de er vel integreret i industri-, konkurrence- og handelspolitikken samt i den økonomiske politik. Dette mantra vil danne udgangspunktet

---

¹¹ Jf. Europas valg – Politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029.

for **aftalen om ren industri**, der har til formål at gøre EU til et attraktivt sted for fremstillingsindustrien, herunder for energiintensive industrier, og fremme ren teknologi og nye cirkulære forretningsmodeller med henblik på at opfylde de aftalte dekarboniseringsmål.

Energi til overkommelige priser

EU er nødt til at sætte direkte ind mod problemet med høje og svingende energipriser for europæiske virksomheder og husholdninger. Energipriserne er meget højere end i konkurrerende regioner og varierer betydeligt i EU. Nogle af årsagerne til de høje energipriser i EU er strukturelle. EU er afhængig af import af fossile brændstoffer til at dække næsten to tredjedele af sit energibehov. Ruslands udnyttelse af denne afhængighed i forbindelse med dets angrebskrig mod Ukraine er den vigtigste årsag til de seneste prisstigninger. Denne afhængighed kan kun mindskes over tid, i takt med at en større andel af energien i EU genereres uden brug af fossile brændstoffer. EU er derfor nødt til at fremskynde omstillingen til ren energi og fremme elektrificeringen. Nogle af omkostningskomponenterne i energipriserne kan imidlertid reduceres **på kort sigt**, da de skyldes ineffektivitet i udformningen af nettariffer og beskatning eller manglende integration af energimarkedet.

Disse spørgsmål vil blive behandlet i **handlingsplanen for energi til overkommelige priser** gennem en række foranstaltninger, der skal sikre, at husholdninger og industrikunder har en bredere direkte adgang til billig elektricitet. Planen vil bidrage til at udnytte fordelene ved lavere energiomkostninger som følge af yderligere markedsintegration, udvide anvendelsen af garantier og risikoreduktionsinstrumenter for at lette indgåelsen af langsigtede elkøbsaftaler, tilskynde industrielle kunder til at levere efterspørgselsfleksibilitetstjenester og tilskynde til en retfærdig fordeling af omkostningerne ved energisystemet ved hjælp af bedre udformede eltariffer.

Et uundværligt element i denne plan er investeringer i EU's elnet, der skal ledsage fremskridtene hen imod et energineutralt system, mindske risikoen for begrænsning af vedvarende energi og udnytte fordelene ved det indre energimarked. EU skal investere mere i modernisering og udvidelse af sit net af energitransmissions- og distributionsinfrastruktur og fremskynde investeringer i el-, brint- og kuldioxidtransportnet samt lagringssystemer.

En økonomisk begrundelse for ren produktion

For at omstille økonomien til ren produktion og cirkularitet er EU nødt til at udvikle pionermarkeder og politikker for at belønne pionerer. At udnytte styrken på EU's hjemmemarked er den stærkeste drivkraft i denne proces. Dette kan gøres gennem nye foranstaltninger til fremme af efterspørgslen efter kulstoffattige produkter såsom benchmarking/mærkning, ufravigelige krav eller præference i forbindelse med offentlige indkøb eller finansielle incitamentter gennem differencekontrakter. Ved at sikre koordinering mellem EU og medlemsstaterne vil Kommissionen fremme efterspørgselsaggregering og koordinere indsatsen mellem medlemsstaterne, herunder gennem en bredere og lettere anvendelse af ordninger for "auktion som en tjeneste"¹².

---

¹² "Auktion som en tjeneste" er først blevet anvendt inden for rammerne af EU's Innovationsfond i forbindelse med den Europæiske Brintbank, hvilket har givet medlemsstaterne mulighed for at yde støtte til støtteberettigede projekter, hvortil EU's finansiering var utilstrækkelig.

Ud over efterspørgselsincitamenter skal producenter af rene teknologier hjælpe med at omsætte innovative aktiviteter med henblik på at blive førende inden for fremstillingsindustrien. Det kræver fleksible og understøttende statsstøtteregler for i højere grad at støtte op om virksomhederne, navnlig energiintensive virksomheder, i deres bestræbelser på at skifte til rene teknologier. I **aftalen om ren industri** vil Kommissionen redegøre for, hvordan målrettet og forenklet støtte kan fremme investeringer i dekarbonisering yderligere, samtidig med at der undgås markedsforvridninger. I samme ånd vil Kommissionen opfordre medlemsstaterne til at sikre, at de elementer i deres skattesystemer, der påvirker private investeringsincitamenter såsom afskrivningsregler og skattefradrag, også fremmer de økonomiske argumenter for en ren produktion.

Energiintensive sektorer såsom stål-, metal- og kemikaliindustrien er de mest sårbare i denne omstillingsfase. Disse industrier er rygraden i det europæiske produktionssystem, da de producerer visse input, der er afgørende for hele værdikæden. For at understøtte deres omstilling vil der i medfør af aftalen om ren industri blive fremlagt skræddersyede handlingsplaner for nogle af dem på grundlag af en tæt dialog med og høring af interessenterne. F.eks. vil der i **handlingsplanen for stål- og metalsektoren** i foråret 2025 blive foreslået konkrete foranstaltninger til at adressere investeringsbehovene, adgangen til primære og sekundære materialer og anvendelsen af handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter samt til at fastlægge en langsigtet løsning til erstatning af de nuværende beskyttelsesforanstaltninger i lyset af den globale ikkemarkedsmæssige overkapacitet. **Kemikalieindustripakken**, der forventes vedtaget ved udgangen af 2025, vil være af afgørende betydning for at sikre vores industris konkurrenceevne samt beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet, idet der også ses på forsyningen af kritiske kemikalier.

Mobilitet og teknologineutralitet er afgørende for konkurrenceevnen. Kommissionen har indledt en strategisk dialog med bilindustrien for hurtigst muligt at tackle de aktuelle udfordringer og udforme konkrete strategier og løsninger for at sikre, at denne nøgleindustri har en solid fremtid i EU. I denne dialog vil der blive taget fat på udfordringerne i forbindelse med innovation og lederskab inden for fremtidige teknologier, ren omstilling og dekarbonisering, adgang til globalt konkurrencedygtige produktionsmidler og forsyningssikkerhed, retfærdig global handel og konkurrence, lovgivningsmæssig strømlining og gennemførelse og skabelse af øget efterspørgsel ved at investere i ladeinfrastruktur og fremme udbredelsen af elbiler. CO₂-standarderne giver langsigtet sikkerhed for, at de nødvendige investeringer kanaliseres i den retning. Som led i dialogen vil vi finde umiddelbare løsninger til at sikre industriens investeringskapacitet ved at se på mulighederne for fleksibilitet for derved at sikre, at vores industri forbliver konkurrencedygtig, uden at sænke det overordnede ambitionsniveau for 2025-målene. Hvis vi skal nå målet om klimaneutralitet for biler i 2035, vil det desuden kræve en teknologineutral tilgang, hvor e-brændstoffer spiller en rolle gennem en målrettet ændring af lovgivningen som led i den planlagte revision. Resultatet af dialogen vil indgå i en **EU-industrihandlingsplan for bilindustrien**, herunder ambitiøse initiativer på udbuds- og efterspørgselsiden såsom et forslag om grønnere virksomhedsvognparker.

Sideløbende hermed vil Kommissionen fremlægge en **investeringsplan for bæredygtig transport** med yderligere foranstaltninger for at mindske risikoen i forbindelse med de investeringer, der er nødvendige for hurtigt at øge ladeinfrastrukturen og produktionen og distributionen af vedvarende og kulstoffattige transportbrændstoffer. I en ny strategi vil den rolle, som **europæiske havne og europæisk søfartsindustri** kommer til at spille i

EU's fremtidige økonomi, blive fremhævet, samtidig med at der også vil blive gjort en yderligere indsats for at styrke EU's grænseoverskridende jernbaneforbindelser, herunder en plan for et ambitiøst europæisk højhastighedsjernbanenet.

EU er nødt til at bekæmpe kulstoflækagen i dets industrier. Situationen for de energiintensive industrier, der er omfattet af det europæiske emissionshandelssystem (ETS), og behovet for at minimere tilfælde af omgåelse og utilsigtede konsekvenser for værdikæderne vil danne grundlag for den kommende revision af kulstofgrænsetilpasningsmekanismen¹³. For at styrke mekanismens effektivitet vil vi ved denne revision analysere den mulige udvidelse af anvendelsesområdet til yderligere sektorer og produkter i efterfølgende produktionsled samt mulige foranstaltninger til at imødegå virkningerne for eksporten af relevante varer. Det vil styrke målet om at forebygge "kulstoflækage" og sikre, at det har en større indvirkning med hensyn til at fremme global CO₂-prissætning og som følge heraf lige konkurrencevilkår på internationalt plan.

For at beskytte og fremme **ren teknologi og dekarboniseret produktion** i EU vil aftalen om ren industri og resultaterne heraf på en koordineret måde mobilisere forskellige politiske løftestænger, lige fra lempelser af reglerne for tilladelser og godkendelser til industripolitiske incitament, fra reformerede regler for offentlige udbud til handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter og fra målrettede Global Gateway-investeringer og internationale partnerskaber til udvidet markedsadgang. Den politiske indgriben vil ske på grundlag af en vurdering af behov og markedsudsigter med fokus på teknologier, der er afgørende for dekarboniseringen og den økonomiske modstandsdygtighed, og nye sektorer, eller på teknologier, hvor den nuværende indenlandske produktion i EU risikerer at blive sat under pres af internationale konkurrenter, der nyder godt af ulige vilkår eller uigennemsigtige subsidier eller støttepolitikker, der fører til strukturel overkapacitet. Energieffektive teknologier udvikles i vid udstrækning i EU og giver dermed en konkurrencefordel for EU's økonomi. At opnå klimaneutralitet vil kræve negative emissioner. Der vil blive udviklet incitament, f.eks. i forbindelse med revisionen af ETS-direktivet i 2026, til at skabe et forretningsmæssigt grundlag for permanent kulstoffjernelse for at kompensere for resterende emissioner fra sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne.

Endelig vil det i **visionen for EU's landbrug og fødevarerproduktion** blive fastlagt, hvordan det er muligt at sikre langsigtet konkurrenceevne og bæredygtighed inden for planetens belastningsgrænser for landbrugs- og fødevarersektorerne og dermed sikre velfungerende landområder, fødevarer sikkerhed og modstandsdygtighed. Den europæiske havpagt vil gøre det muligt for EU at udnytte sit enorme havområde og sin meget lange kystlinje til at fremme innovation gennem nye blå teknologier, produktion af ren energi og fødevarer sikkerhed.

Udnyttelse af potentialet i den cirkulære økonomi

Ressourceeffektivitet og fremme af cirkulær anvendelse af materialer bidrager til dekarboniseringen, konkurrenceevnen og den økonomiske sikkerhed. Det europæiske genfremstillingsmarkeds cirkulære potentiale forventes at vokse fra sin nuværende værdi

---

¹³ Denne revision er uafhængig af de igangværende forberedelser til at forenkle visse aspekter af mekanismen på kort sigt. Jf. afsnit 2.1 nedenfor.

på 31 mia. EUR til 100 mia. EUR inden 2030, hvilket vil skabe 500 000 nye arbejdspladser¹⁴. EU skal sigte mod at skabe et indre marked for affald og genanvendelige materialer, øge effektiviteten og udvide genanvendelsen. Et forslag til en **retsakt om cirkulær økonomi** skal tjene til at fremme investeringer i genanvendelseskapacitet og tilskynde EU's industri til effektivt at erstatte nye materialer og reducere deponeringen og forbrændingen af brugte råstoffer. Samtidig hermed vil der blive indført krav om miljøvenligt design for vigtige produktgrupper.

Flagskibsforanstaltninger - søjle 2

- Aftale om ren industri og handlingsplanen for energi til overkommelige priser [første kvartal 2025]
- Retsakt om fremskyndelse af industriel dekarbonisering [fjerde kvartal 2025]
- Handlingsplan for elektrificering og pakke om europæiske net [første kvartal 2026]
- Nye statsstøtteregler [andet kvartal 2025]
- Handlingsplan for stål- og metalsektoren [2025]
- Kemikalieindustripakke [fjerde kvartal 2025]
- Strategisk dialog om fremtiden for den europæiske bilindustri og handlingsplanen for industrien [første kvartal 2025].
- Investeringsplan for bæredygtig transport [tredje kvartal 2025]
- EU-havnestrategi og søfartsindustristrategi [2025]
- Plan for højhastighedsjernbaner [2025]
- Revision af kulstofgrænsetilpasningsmekanismen [2025]
- Retsakt om cirkulær økonomi [fjerde kvartal 2026]
- Vision for landbrug og fødevarer [første kvartal 2025]
- Den europæiske havpagt [andet kvartal 2025].
- Ændring af klimaloven [2025]

1.3. Mindskelse af overdreven afhængighed og øget sikkerhed

De globale forbindelser, som EU har skabt rundt om i verden, støtter både økonomisk vækst og sikkerhed. EU er meget åben over for handel, hvilket skaber dybe indbyrdes forbindelser og støtter forskellige forsyningskæder og tætte alliancer med centrale partnere. Handel vil være afgørende for EU's fremtidige vækst.

---

¹⁴ Verdensbanken, 2022.

I et globalt økonomisk system, der er præget af geopolitiske konkurrence- og handelsspændinger, skal EU imidlertid i højere grad integrere hensyn til sikkerhed og åben strategisk autonomi i sine økonomiske politikker. Sikkerhedsmiljøet er en forudsætning for virksomhedernes økonomiske succes og konkurrenceevne i EU. Virksomhederne vil ikke foretage langsigtede investeringer på områder, hvor de oplever usikkerhed om sikkerhedsmiljøet eller trusler mod kritisk infrastruktur, hvor de frygter, at deres forsyningskæder vil blive afbrudt eller blokeret som følge af internationale spændinger, eller hvor deres investeringer risikerer at gå tabt på grund af illoyal konkurrence som følge af ulige konkurrencevilkår på verdensplan. Samtidig kan sikkerhed og modstandsdygtighed blive en drivkraft for konkurrenceevne og innovation.

Handel og økonomisk sikkerhed

Handel med tredjelande er en vigtig forudsætning for EU's velstand. I dag tegner udenrigshandelen med varer og tjenesteydelser sig allerede for en stor del af EU's BNP. I 2023 oversteg den transatlantiske handel mellem EU og USA 1,5 billioner EUR. EU og USA tegner sig tilsammen for næsten 30 % af den globale handel. Fremadrettet forventes 90 % af den globale økonomiske vækst at finde sted uden for EU's grænser. En høj grad af åben handel er derfor afgørende, ikke kun for at opretholde EU's velstand, men også for at øge dets modstandsdygtighed.

EU's evne til at diversificere og mindske sine afhængighedsforhold vil afhænge af, at der indgås effektive partnerskaber. EU har allerede det største og hurtigst voksende netværk af handelsaftaler i verden, der omfatter 76 lande og tegner sig for næsten halvdelen af EU's handel. Vi er den største handelspartner for 72 lande, der tegner sig for 38 % af verdens BNP. Vi mobiliserer også Global Gateway-investeringspakker i hele verden på centrale områder, der forbinder EU's økonomiske interesser med dets partners interesser.

Afslutningen af forhandlingerne om **aftalen mellem EU og Mercosur** og moderniseringen af **den globale aftale mellem EU og Mexico** viser, hvordan gensidigt fordelagtig handel kan gå hånd i hånd med skabelsen af lige vilkår, gensidighed og øget økonomisk sikkerhed. Med udgangspunkt i referencescenariet, hvor EU's årlige eksport til Mercosur beløber sig til 84 mia. EUR, vil afskaffelsen af de høje Mercosur-toldsatser f.eks. gøre det muligt for EU's eksportører at spare over 4 mia. EUR i told om året¹⁵ og give en pionerfordel. Adgang til offentlige udbud, eksklusiv præferenceadgang til visse kritiske råstoffer og grønne varer og beskyttelse af mere end 350 geografiske betegnelser for traditionelle fødevarer i EU skaber store muligheder for at øge handelen. Samtidig er der indført beskyttelsesforanstaltninger for følsomme sektorer¹⁶. EU vil fortsætte med at arbejde tæt sammen med sine partnere om fortsat at udvide sit omfattende netværk af handelsaftaler, hvilket åbner op for europæiske virksomheders markedsadgang og sikrer større gensidighed, og samtidig fremme åben regelbaseret global handel, der styres af et moderniseret WTO.

---

¹⁵ Den gennemsnitlige importtold på 13,5 % i Mercosur er højere end i mange andre regioner. I modsætning hertil er den gennemsnitlige todsats, der anvendes af EU for alle importerede varer, 1,8 %. Derfor er fordelene ved en toldliberalisering i forhold til Mercosur store for EU.

¹⁶ Yderligere beskyttelsesmekanismer såsom beskyttelsesklausuler gør det muligt for EU at reagere, hvis importvarer fra Mercosur såsom oksekød inden for et toldkontingent viser sig at volde betydelig skade for EU's markeder. Ud over beskyttelsesklausuler vil Kommissionen mobilisere yderligere støtte ved at oprette en reserve til en værdi af mindst 1 mia. EUR i det usandsynlige tilfælde, at der opstår markedsforstyrrelser efter aftalens gennemførelse.

EU er nødt til fortsat at tilpasse sit udbud og søge nye måder at uddybe sine partnerskaber og skabe fordele for vores virksomheder på, fra **digitale handelsaftaler** (der er forhandlinger i gang med Korea, mens forhandlingerne med Singapore er afsluttet) og **aftaler om gensidig anerkendelse** (nogle er på plads, og andre er på vej med flere partnere, herunder Australien, Canada, Japan, New Zealand, Schweiz og USA, med henblik på at reducere omkostningerne ved overensstemmelsesprocedurer) til **aftaler om fremme af bæredygtige investeringer** (hvoraf den første er indgået, og andre er på vej). Med henblik herpå vil vores nye **partnerskaber for ren handel og investering** samle målrettede handels- og investeringsregler, Global Gateway-investeringer og regulerings samarbejde i et enkelt partnerskab på tværs af ministerier og myndigheder. De vil give mulighed for at bidrage til at sikre forsyningen af råstoffer, ren energi, bæredygtige transportbrændstoffer og ren teknologi fra hele verden og samtidig øge EU's bæredygtige investeringer, der også er til gavn for partnerlande, samt bidrage til at nå de globale energimål, som kommissionsformand Ursula von der Leyen er fortaler for. Inden for rammerne af den nye **pagt for Middelhavsområdet** vil et ambitiøst initiativ for samarbejde om energi og ren teknologi på tværs af Middelhavsområdet stimulere store offentlige og private investeringer i vedvarende energi.

Samtidig kan EU's handelsforbindelser undertiden skabe risici. I en situation med stadig større spændinger kan overdreven afhængighed udnyttes og endda anvendes som våben. Visse tredjelande kan via deres industripolitik bevidst søge at skabe overkapacitet og strategisk afhængighed. Det kræver en forståelse af risiciene og en målrettet og afstemt reaktion på dem.

På de områder, hvor det europæiske marked kun hviler på en eller en håndfuld leverandører af vigtige varer, tjenesteydelser eller andre produktionsmidler, har EU brug for politikker og investeringer for at sikre sin økonomiske sikkerhed og minimere potentialet for at anvende afhængighedsforhold eller økonomisk tvang som våben. I Draghi-rapporten redegøres der for, hvordan EU skal sikre modstandsdygtigheden i sine forsyningskæder, navnlig med hensyn til kritiske råstoffer, eller importen af vigtige avancerede rene eller digitale teknologier såsom halvledere. Et andet eksempel er den nuværende forsyningsafhængighed, hvad angår aktive ingredienser i kritiske lægemidler, der er afgørende for folkesundheden generelt og visse patienter i særdeleshed, eller gødningsstoffer, som understøtter fødevarer sikkerheden.

EU er nødt til fortsat at forfølge politikker, der mindsker dets afhængighed af enkelte eller stærkt koncentrerede leverandører på tværs af vigtige strategiske sektorer ved hjælp af genanvendelse, innovation og forskning, målrettet finansiel støtte til etablering eller fremme af indenlandsk forarbejdnings- eller produktionskapacitet og oprettelse af reserver og lagre samt de bilaterale og multilaterale partnerskaber for diversificering, der er nævnt ovenfor. På baggrund af Ruslands afpresning på energiområdet i forbindelse med landets angrebskrig vil Kommissionen desuden fremlægge en køreplan vedrørende lovlige foranstaltninger til at sætte en stopper for importen af russisk energi.

Som led i sin strategi for økonomisk sikkerhed¹⁷ definerede EU fire risikoområder og ti kritiske teknologier. På grundlag af de igangværende tilbunds gående risikovurderinger vil der blive truffet rimelige og målrettede afbødende foranstaltninger for at beskytte den økonomiske sikkerhed, fremme konkurrenceevnen og indgå partnerskaber for at reagere på de afdækkede risici og øge modstandsdygtigheden. Det omfatter foranstaltninger såsom screening af udenlandske direkte investeringer, eksportkontrol og overvågning af

---

¹⁷ Fælles meddelelse om en europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi (JOIN(2023) 20).

udgående investeringer. Kommissionen vil udvikle økonomiske sikkerhedsstandarder for centrale forsyningskæder sammen med vores G7-partnere og andre ligesindede partnere.

Illoyal konkurrence og lige konkurrencevilkår

På de områder, hvor illoyal konkurrence truer vores indre marked, bør vi også anvende de beskyttelsesværktøjer, vi har til rådighed, såsom handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter, og håndhæve forordningen om udenlandske subsidier strengt. Hvad der vil udgøre en passende blanding af disse elementer, vil variere fra sektor til sektor. EU vil også fortsat presse på for at få et moderniseret WTO-regelsæt.

En mere indgående koordinering mellem medlemsstaterne og forskellige former for efterspørgselsaggregering eller fælles indkøb på EU-plan kan øge løftestangeffekten over for udenlandske leverandører. For eksempel er det afgørende for EU's konkurrenceevne at sikre en pålidelig og diversificeret forsyning af råstoffer, da de udgør afgørende input til energi-, fødevarerproduktions- og industrisektoren. Med udgangspunkt i gennemførelsen af retsakt om kritiske råstoffer skal der føres en politik, der kombinerer fremme af indenlandsk produktion, lageropbygning og diversificering. Efter de seneste erfaringer med AggregateEU vil Kommissionen oprette **en platform for fælles indkøb af kritiske råstoffer** for at indkredse behovene i EU's industrier, aggregere efterspørgslen og koordinere fælles indkøb. På samme måde vil **forordningen om kritiske lægemidler** have til formål at styrke forsyningen af kritiske lægemidler og ingredienserne hertil, afhjælpe markedssvigt og mindske afhængigheden.

EU er nødt til at tackle den udfordring, som illoyal konkurrence og global outputoverkapacitet udgør. Det skyldes ofte systematiske, statslige overinvesteringer og subsidier, der er koncentreret i forsyningskæderne i kritiske og strategiske industrisektorer. Strukturel ikkemarkedsmæssig overkapacitet omsættes til aggressive markedseksportstrategier, som øger presset på de europæiske producenter, der allerede konkurrerer på ulige vilkår. Tabet af europæisk baseret produktionskapacitet og knowhow i kritiske sektorer kan gøre EU faretruende afhængig af import i centrale segmenter af økonomien.

Den offentlige sektor spiller en central rolle. I en situation, hvor andre store aktører pålægger deres markeder adgangsbegrænsninger og søger at øge produktionskapaciteten inden for kritiske teknologier, skal EU beskytte sin egen kapacitet. Kommissionen vil foreslå, at der for strategiske sektorer og teknologier indføres **europæisk præference i forbindelse med offentlige indkøb**. Offentlige indkøb tegner sig for ca. 14 % af EU's BNP¹⁸. Den planlagte revision af direktivet om offentlige udbud har til formål at styrke den teknologiske sikkerhed og de indenlandske forsyningskæder samt forenkle og modernisere reglerne, navnlig for startupvirksomheder og innovative virksomheder.

Forsvarsindustri, sikkerhed og beredskab

EU's forsvarsindustri er en vigtig drivkraft for konkurrenceevnen, men den er ikke stor nok og lever ikke op til sit potentiale. Selv om de europæiske virksomheder i forsvarssektoren formår at konkurrere på verdensplan, lider de under en kombination af strukturelle svagheder og årtiers underinvestering. Sektoren er fragmenteret og kendetegnet ved hovedsagelig nationale aktører, hvoraf mange opererer på relativt små hjemmemarkeder, hvilket svækker forsyningskapaciteten. Investeringerne i FoU på forsvarsområdet ligger væsentligt under niveauet i USA. EU er derfor stærkt afhængig af leverandører uden for EU. Der er en reel risiko for, at EU ikke kan følge med, når det

---

¹⁸ Europa-Kommissionen, Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen (2025).

kommer til innovation inden for forsvarsindustrien og udvikling af nye avancerede våbensystemer, hvilket smitter negativt af på teknologier med dobbelt anvendelse. EU's forsvarsindustri skal være leveringsdygtig inden for hele kapacitetsspektret og være en drivkraft for innovation i hele økonomien.

Vi er nødt til at styrke og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at investere mere og bedre i fællesskab og på europæisk plan¹⁹. Der er et stærkt behov for en mere omfattende koordinering for at finansiere, udvikle, producere og bevare den nødvendige forsvarskapacitet og -infrastruktur (herunder med dobbelt anvendelse) i EU. Det er nødvendigt at styrke forsvarssamarbejdet mellem medlemsstaterne betydeligt ved at aggregere efterspørgslen gennem mere udbredt brug af fælles indkøb på forsvarsområdet, fremme en hurtig industriel opskalering og samarbejdet om fælles FoU inden for fælles europæiske initiativer, samle ressourcerne gennem forsvarsprojekter af fælleseuropæisk interesse, integrere EU's industrielle kapacitet og oprette et indre marked for forsvar samt forbedre SMV'ernes adgang til finansiering med henblik på at opskalere, mindske ineffektivitet og fremme interoperabilitet. Kommissionen vil sammen med den højtstående repræsentant fremlægge en **hvidbog om fremtiden for det europæiske forsvar**, som vil præsentere de tiltag, der er nødvendige for at nå disse mål.

Erfaringerne har vist, at det kan betale sig at være forberedt. Nu er der behov for konkrete tiltag. EU og medlemsstaterne er nødt til at inddrage alle forvaltningsniveauer og hele samfundet for at beskytte økonomien og borgerne; dette omfatter også et omfattende offentlig-privat samarbejde og et nyt princip om indbygget beredskab. I tilfælde af begrænset industriel kapacitet og produktionskapacitet kan koordineringen af indkøb eller oplagringen af kriserelevante varer f.eks. ske i fællesskab på EU-plan. Kommissionen og den højtstående repræsentant vil med udgangspunkt i Niinistö-rapporten fremlægge en **EU-strategi for beredskab**, der opridser en fælles tilgang til eksisterende og potentielle trusler.

Tiltagende hybride trusler kræver større parløb mellem den offentlige og den private sektor. Den digitale tidsalder indebærer flere og flere cybertrusler og cyberangreb. Hele økonomiske sektorer og livsnødvendige tjenester²⁰ er afhængige af en robust digital infrastruktur og transport- og ruminfrastruktur såvel som robuste energinet og robust teknologisk hardware. Undersøiske kabler er et af de seneste klare eksempler på et område med stigende sikkerhedsrisiko. EU skal tage højde for den sikkerhedsmæssige trussel mod kritisk infrastruktur, både af digital og fysisk karakter og på alle stadier, det være sig i opførelsesfasen og i forbindelse med valget af teknologi til driften og mulighederne for genopretning. Strategien for indre sikkerhed vil indeholde en omfattende EU-strategi til håndtering af sikkerhedstrusler, både online og offline, og foranstaltninger til at sikre, at sikkerhedsaspektet automatisk integreres i al EU-lovgivning og -politik.

Klimaændringer og ekstreme vejrforhold udgør en stigende trussel mod EU's økonomiske sikkerhed. EU og medlemsstaterne er derfor nødt til at forbedre deres modstandsdygtighed og øge deres beredskab, regelmæssigt ajourføre deres klimarisikovurderinger og forbedre modstandsdygtigheden af deres kritiske infrastruktur. Integrering af modstandsdygtighed over for klimaændringer i byplanlægningen, udbredelse af naturbaserede løsninger, udvikling af naturkreditter og tilpasning af landbruget, samtidig med at fødevarer sikkerheden bevares, er også mulige tiltag til at beskytte EU's økonomi og samfund mod de værste naturkatastrofer såsom oversvømmelse,

---

¹⁹ Fælles meddelelse – "En ny strategi for den europæiske forsvarsindustri: Vejen til beredskab i EU gennem en reaktionsdygtig og modstandsdygtig forsvarsindustri i Europa" (JOIN(2024) 10 final).

²⁰ Jf. den nye europæiske handlingsplan for cybersikkerhed for hospitaler og sundhedstjenesteydere (COM(2025) 10 final).

tørke, naturbrande og storme, som ødelægger forsyningskæderne og produktionsstederne. Derfor vil der blive fremlagt en **europæisk klimatilpasningsplan**.

Samtidig skal medlemsstaterne mere generelt gøre noget ved den tiltagende vandknaphed ved at forbedre deres vandforvaltningspraksis og -infrastruktur, øge vandeffektiviteten og fremme bæredygtig vandanvendelse. På EU-plan vil Kommissionen fremlægge en **EU-strategi for vandresiliens**.

Flagskibsforanstaltninger - søjle 3

- Indgå og gennemføre ambitiøse handelsaftaler, partnerskaber for ren handel og investeringer
- Et initiativ om samarbejde om energi og clean tech i Middelhavsområdet [fjerde kvartal 2025]
- En fælles platform til indkøb af kritiske råstoffer [andet og tredje kvartal 2025]
- Revision af direktiverne om offentlige udbud [2026]
- En hvidbog om fremtiden for det europæiske forsvar [første kvartal 2025]
- En EU-strategi for beredskab [første kvartal 2025]
- En strategi for indre sikkerhed [første kvartal 2025]
- En retsakt om kritiske lægemidler [første kvartal 2025]
- En europæisk klimatilpasningsplan [2026]
- En strategi for vandresiliens [andet kvartal 2025]

2. Horisontale katalysatorer for konkurrenceevne

2.1. Enklere, lettere, hurtigere: EU-reglerne skal understøtte konkurrenceevnen

Regelbyrden er blevet en stopklods for EU's konkurrenceevne. Til trods for EU's avancerede politik for bedre regulering er regelbyrden fortsat en af de største hindringer for langsigtede investeringer for to ud af tre virksomheder²¹. Mange peger på, at de mange forskellige, komplekse og langsommelige tilladelsesprocedurer og administrative procedurer gør EU til et mindre attraktivt sted at investere sammenlignet med andre regioner. Genopretningen af EU's konkurrenceevne kræver, at der gøres endnu mere end hidtil for at mindske bureaukratiet. Reguleringen skal være proportional, stabil, konsekvent og teknologineutral.

Hele EU såvel som de nationale og lokale institutioner skal yde en betydelig indsats for at skabe enklere regler og hurtigere administrative procedurer. Det skal være hurtigere og billigere for virksomhederne og borgerne at få adgang til midler og indhente administrative afgørelser. F.eks. vil den planlagte **retsakt om fremskyndelse af dekarbonisering**, som vil bygge på tilladelsesprocedurerne for vedvarende energi og

²¹ EIB's investeringsundersøgelse 2023.

forordningen om nettonulindustri, give mulighed for at anvende fremskyndede tilladelsesprocedurer i flere (f.eks. energiintensive) sektorer under omstilling. De procedurer, der anvendes i forbindelse med vigtige projekter af fælles europæisk interesse og energiinfrastrukturprojekter af fælles interesse, vil blive gjort enklere og hurtigere. Forslaget til den flerårige finansielle ramme vil give mulighed for yderligere at strømline adgangen til og forenkle EU's finansieringsinstrumenter, som i dag er spredt over alt for mange programmer.

Ændringerne vil begynde med Kommissionen. Den første kommissær nogensinde med ansvar for gennemførelse og forenkling vil koordinere Kommissionens arbejde på området og stå i spidsen for en gennemgang af al gældende EU-lovgivning med henblik på at afdække muligheder for forenkling, konsolidering og kodificering af lovgivning alt efter behov. Hver kommissær vil holde gennemførelsesdialoger med interessenter to gange om året for at få indsigt i anvendelsesvanskeligheder, få kendskab til virksomhedernes udfordringer og afdække muligheder for forenkling og for at lette byrden. Kommissionens tjenestegrene vil også foretage realitetstjek med interessenterne, som vil bidrage yderligere til stresstesten af EU-lovgivningen. Forenklingen skal bygge på en indsigt i, hvordan værdikæderne rent faktisk fungerer, og reglerne skal være baseret på tillid og incitament snarere end på udførlig kontrol. Kommissionen vil i løbet af næste måned præsentere sin overordnede tilgang.

Denne Kommission vil levere en hidtil uset forenklingsindsats. Den vil søge at opfylde de aftalte politiske målsætninger på den enkleste, mest målrettede, mest effektive og mindst byrdefulde måde. For at sikre en vedvarende og målbar indsats i de kommende år har Kommissionen fastsat nogle ambitiøse og kvantificerede mål for reduktion af indberetningsbyrden: mindst 25 % for alle virksomheder og mindst 35 % for SMV'er. Indberetningsbyrden tegner sig for en del af den overordnede administrative byrde. For at højne vores ambitionsniveau yderligere bør reduktionsmålene på 25 % og 35 % fremover henvise til **omkostningerne ved alle administrative byrder** og ikke kun indberetningskravene. Det svarer til et reduktionsmål på omkring 37,5 mia. EUR i tilbagevendende omkostninger indtil udløbet af mandatet ⁽²²⁾. Særlige foranstaltninger rettet specifikt mod SMV'er vil sigte mod at opfylde målet på 35 %.

Allerede næste måned vil vi præsentere den **første i en række omnibuspakker om forenkling**. Den første omnibuspakke vil bl.a. indeholde omfattende forenklinger inden for rapportering om bæredygtig finansiering, due diligence i forbindelse med bæredygtighed og taksonomi. I overensstemmelse med målene for rammen for bæredygtig finansiering om at mobilisere investeringer i grøn omstilling vil Kommissionen sikre, at kravene er bedre afstemt efter investorenes behov, at fristerne er mere rimelige, at de finansielle parametre ikke er til hinder for investeringer i mindre virksomheder under omstilling, og at virksomhedernes forpligtelser står i rimeligt forhold til omfanget af deres aktiviteter. Kommissionen vil navnlig rette op på det forhold, at mindre virksomheder i forsyningskæderne i praksis bliver pålagt overdrevne rapporteringsforpligtelser, hvilket aldrig var de lovgivende instansers hensigt.

For at sikre, at reglerne er afstemt efter virksomhedernes størrelse, vil der snart blive foreslået en **ny definition af små midcapselskaber**. Takket være indførelsen af denne nye kategori af virksomheder, som er større end SMV'er, men mindre end store selskaber, vil tusindvis af virksomheder i EU drage fordel af en skræddersyet lovgivningsmæssig

---

²² På baggrund af tilgængelige data på EU-plan og nationalt plan og under hensyn til Stoiber-gruppen på Højt Plans skøn over den administrative byrde anslår Eurostat, at grundbeløbet for de samlede tilbagevendende (årlige) administrative omkostninger løber op i næsten 150 mia. EUR i EU.

forenkling, ligesom det allerede er tilfældet for SMV'er. Kommissionen er også i gang med at forberede en **forenkling af kulstofgrænsetilpasningsmekanismen** for mindre markedsaktører.

Kommissionen vil i løbet af året og gennem hele sit mandat løbende fremlægge forenklingsforanstaltninger, som vil bygge på dialoger med interessenter. **Revisionen af REACH-forordningen** vil omfatte gældende EU-ret samt nye initiativer vedrørende kemikalier, medføre en reel forenkling i praksis og gøre det muligt at træffe hurtigere afgørelser om vigtige farlige stoffer og samtidig sikre bæredygtighed, konkurrencedygtighed og sikkerhed. Efter forslaget om en gennemgribende revision af EU's lægemiddelovgivning med henblik på at sikre hurtigere tilladelsesprocedurer og strømline reguleringsprocesserne er Kommissionen nu i gang med at forberede kortfristede gennemførelsesforanstaltninger for at mindske byrden og skabe forenklinger for **medicinsk udstyr**. Der vil i år også blive præsenteret en omfattende forenklingsspakke for at lette landbrugsbedriftenes byrde og støtte landbrugerne.

Ved nye initiativer vil der i forbindelse med konsekvensanalysen blive indført et stærkere filter i form af et nyt **SMV- og konkurrenceevnetjek**, herunder en undersøgelse af de forventede virkninger på omkostningsforskelle i forhold til internationale konkurrenter. Der vil blive lagt større vægt på vurderingen af omkostningerne ved foreslåede delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, hvor det er relevant.

Digitaliseringen vil gå hånd i hånd med forenklingstiltag for at lette indberetningsbyrden. Virksomhederne og de offentlige myndigheder skal i højere grad hjælpes, når de gennemfører EU-lovgivning – gennem mere støtte, kapacitetsopbygning og teknisk bistand. På forvaltningsniveau skal det gøres lettere at anvende digitale værktøjer og kunstig intelligens til at intensivere forenklingssindsatsen, og der bør sikres fuld grænseoverskridende interoperabilitet mellem de offentlige organers løsninger såsom e-fakturering, e-underskrift, e-udbud og digitale produktpas. Hvor det er muligt, bør rapporteringen foregå elektronisk med udgangspunkt i standardiserede data. Den nye **europæiske virksomhedstegnebog**, som vil bygge på EU's e-IDAS-regler, vil danne grundlaget for at drive forretning på enkel og digital vis i EU ved at skabe et miljø, hvor virksomhedernes interaktion med alle offentlige forvaltninger foregår gnidningsløst.

For at sikre lige vilkår i hele det indre marked og bekæmpe fragmentering og overregulering vil Kommissionen fokusere strengt på **fuld harmonisering og håndhævelse**. Kommissionen vil arbejde videre med at sikre en mere ensartet gennemførelse og håndhævelse af databeskyttelsesforordningen, samtidig med at den vil arbejde på at forenkle reglerne for registrering.

Alle EU-institutionerne skal arbejde sammen for at undgå en form for reguleringsmæssig skraldeeffekt. Alle institutionerne skal leve op til tilsagnet om bedre regulering gennem hele lovgivningsprocessen i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. En revideret interinstitutionel aftale med Rådet og Europa-Parlamentet vil sikre, at målet om forenkling og gennemførelse fastholdes fra start til slut i lovgivningsprocessen.

2.2. Optimal udnyttelse af EU's indre marked

Det indre marked spiller en vigtig rolle for målet om at opnå kontinental størrelse i en verden af kæmper. I 30 år har det indre marked været EU's gennemprøvede katalysator for konkurrenceevne²³. Det udgør i dag hjemmemarkedet for 23 millioner virksomheder

---

²³ Mario Monti, "A new strategy for the single market at the service of Europe's economy and society", rapport til Europa-Kommissionens formand, 9. maj 2010.

og tilvejebringer varer og tjenester til næsten 450 millioner europæere. Virksomhederne nyder godt af den fri bevægelighed og forudsigelige forretningsbetingelser, som understøttes af garantier for respekten for retsstatsprincippet. Forbrugerne har adgang til et stort udvalg af varer og tjenester og høj beskyttelse. Det indre marked er dog langt fra fuldt gennemført. Til trods for den vedvarende indsats for at fjerne hindringer for den fri bevægelighed af varer, tjenester, kapital og mennesker, er der stadig nogle vedholdende hindringer, og der opstår også fortsat nye hindringer og kilder til fragmentering.

Den årlige rapport om det indre marked og konkurrenceevne 2025 blotlægger omkostningerne ved manglende handling: I de seneste år er niveauet for markedsintegration faldet. Målt på EU's BNP er samhandelen mellem medlemsstaterne faldet for både varer (23,8 %) og tjenester (7,6 %) i 2023²⁴. Inden for det indre marked udgør den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser mindre end en tredjedel af handelen med varer, og i modsætning til varehandelen er den interne handel med tjenesteydelser ikke højere end handelen med lande uden for EU. I Letta-rapporten kortlægges de mange resterende hindringer, og den viser også de mange fordele ved at fremskynde integrationen inden for elektronisk kommunikation, energi og finansielle markeder og ved at opbygge et indre marked for forsvar.

Hvis de resterende hindringer fjernes, og det indre marked udvides, vil alle dimensioner af konkurrenceevnen blive styrket, idet det vil medføre større markeder, lavere energipriser og bedre adgang²⁵. Med henblik på at skabe et mere velfungerende indre marked for alle brancher vil en horisontal strategi for det indre marked skabe en mere moderne styringsramme, fjerne interne hindringer i EU og forhindre, at der opstår nye, fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og indeholde forslag til en ny tilgang til gennemførelse. En styrket taskforce for håndhævelse af reglerne for det indre marked vil sikre, at reglerne kan gennemføres uden at skabe for mange byrder, og samtidig sikre en generel gennemførelse og håndhævelse af EU-lovgivningen. Der vil blive iværksat yderligere harmoniseringstiltag for at mindske den tilbageværende regelfragmentering, både for at skabe et dybere indre marked og enklere regler. En tidlig og gradvis integration af kandidatlande i dele af det indre marked vil give virksomhederne mulighed for at indgå i europæiske værdikæder, lette konvergensprocessen og øge investeringerne, samhandelen og konkurrenceevnen.

En moderniseret samhørighedspolitik er afgørende for at styrke væksten, mindske ulighederne og styrke konkurrenceevnen i hele det indre marked, samtidig med at regionerne og lokalsamfundene støttes i deres langsigtede udvikling og retfærdige omstilling.

Kommissionen vil benytte lejligheden til at gøre standardiseringsprocesserne hurtigere og mere tilgængelige, især for SMV'er og startupvirksomheder. EU's nuværende standardiseringssystem kan ikke følge med de hurtige innovationscykluser inden for nye teknologier. Det er yderst vigtigt at deltage systematisk og aktivt i globale standardiseringsprocesser for at påvirke resultaterne i retning af EU's interesser, hjælpe industrien med at forblive konkurrencedygtig på centrale teknologimarkeder såsom 5G og 6G, kunstig intelligens, teknologier til vedvarende energi, opladningsinfrastruktur til

---

²⁴ Europa-Kommissionen, Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen (2025).

²⁵ IMF anslår, at de resterende hindringer for samhandelen i EU rent værdimæssigt kan sammenlignes med en skat på 45 % i fremstillingssektoren og på 110 % i servicesektoren. Den direkte virkning ved at reducere de anslåede sektormæssige hindringer internt i EU til det niveau, der kan konstateres for de amerikanske delstater, kunne potentielt øge produktiviteten med 6,7 %. IMF, "Europe's Declining Productivity Growth: Diagnoses and Remedies" – Regional Economic Outlook, november 2024.

elektriske køretøjer, tilgængelighed og tingenes internet. I de tilfælde, hvor der ikke findes harmoniserede standarder, hvor de ikke er tilgængelige, eller hvor der er et presserende behov, skal der findes alternativer, som kan give virksomhederne vished for, at de overholder EU-reglerne.

2.3. Finansiering af konkurrenceevne og en opsparings- og investeringsunion

EU står over for et massivt finansieringsbehov for at opfylde de aftalte målsætninger. Innovation, ren omstilling, digitalisering og teknologisk udbredelse i alle sektorer af økonomien medfører store investeringsomkostninger, bl.a. i forbindelse med den nødvendige massive opskalering af fælles goder såsom infrastruktur på hele kontinentet. Medlemsstaterne har forpligtet sig til kvantificerede mål for vedvarende energi, til at øge FoU-udgifterne til 3 % af BNP, til at øge forsvarsudgifterne til mindst 2 % af BNP (for NATO-medlemmer) og til at opgradere EU's digitale infrastruktur. Draghi-rapporten indeholder en vurdering af det samlede yderligere investeringsbehov i EU, som lyder på 750-800 mia. EUR om året i 2030, hvilket betyder, at EU's samlede investeringskvote vil skulle stige med omkring 5 procentpoint af EU's BNP om året for at nå et niveau, der ikke er set siden 1960'erne og 1970'erne. Det er afgørende at sikre tilstrækkelige offentlige og private investeringer for at fremme produktivitetsvækst og opfylde EU's målsætninger med hensyn til innovation, klimaneutralitet og forsvar.

En så storstilet indsats kræver, at EU og medlemsstaterne bliver langt bedre til at mobilisere private investeringer, herunder også fra institutionelle investorer, og til mere målrettet at dirigere den offentlige finansiering de rette steder hen. Mange virksomheder har brug for venturekapital og egenkapitalinvesteringer for at vokse, men EU er stadig alt for afhængig af bankfinansiering²⁶.

Opsparingskvoterne i de europæiske husholdninger var 65 % højere end i USA i 2022²⁷. EU's finanssektor formår imidlertid ikke at kanalisere midlerne effektivt over i produktive investeringer eller at tilføre tilstrækkelig kapital til innovation i EU's økonomi. Borgerne opnår derfor ikke et tilstrækkeligt afkast af deres opsparing, og hvert år investerer europæerne 300 mia. EUR af deres opsparing i markeder uden for EU.

EU er nødt til at skabe mere integrerede, dybere og mere likvide kapitalmarkeder for at mobilisere private midler og dirigere dem over i fremtidsorienterede vækstsektorer. Det er også nødvendigt at indgyde større risikovillighed hos private investorer ved at anvende offentlige midler som anker.

Vi har tøvet alt for længe, og derfor vil Kommissionen i 2025 fremlægge en **strategi til en opsparings- og investeringsunion**, som vil blive efterfulgt af en række specifikke forslag med henblik på at skabe velstand for EU's borgere og rejse kapital til projekter, der gennemføres i Europa. Det kræver en større udbredelse af billige opsparings- og investeringsprodukter på EU-plan – og at detailinvestorerne tilskyndes til at udnytte dem. Kommissionen vil også søge at udnytte potentialet ved private pensionsordninger og arbejdsmarkedspensioner til at hjælpe EU's borgere med at planlægge deres pensionering og kanalisere deres opsparing ud i økonomien. Sideløbende hermed vil Kommissionen tage skridt til at fjerne hindringerne for en markedsdrevet konsolidering af den finansielle markedsinfrastruktur.

---

²⁶ Virksomhederne i EU tyr i langt mindre grad til markedsfinansiering, idet mindre end 30 % af deres finansiering kommer fra omsættelige aktier og gældsinstrumenter, sammenlignet med ca. 70 % for amerikanske virksomheder. IMF, "IMF Background Note on CMU for Eurogroup", 15. juni 2023.

²⁷ [Autumn 2024 Economic Forecast: A gradual rebound in an adverse environment](#), november 2024.

Endelig vil Kommissionen foreslå foranstaltninger til at fremme EU's securitiseringsmarked med henblik på at forøge bankernes finansieringskapacitet (hvilket især bør give bedre adgang til erhvervslån og lån til SMV'er) samt foranstaltninger til at indføre et mere ensartet tilsyn. Den vil arbejde på en reform og harmonisering af insolvensbehandlingen i hele EU, som stadig foregår meget forskelligt, herunder af konkursordenen og betingelserne for insolvens eller af reglerne for finansiel sikkerhedsstillelse og afregning. Den vil også søge at fjerne de skattemæssige hindringer for grænseoverskridende investering.

Bedre økonomisk samordning

Foruden direkte offentlige investeringer vil der også være behov for offentlig støtte til at mindske risikoen ved private investeringer og dermed mobilisere sådanne investeringer i den krævede størrelsesorden. I lyset af størrelsen af medlemsstaternes budgetter (omkring 50 % af EU's BNP) vil EU's evne til at finansiere strategiske offentlige investeringer, herunder i europæiske offentlige goder, afhænge af en prioritering og samordning af de nationale makroøkonomiske og budgetmæssige politikker i retning heraf.

EU's reviderede ramme for økonomisk styring støtter dette mål ved at styrke integrationen af bæredygtige budgetmæssige og væksthæmmede politikker ved hjælp af tilpasningsstier, der følger en mere gradvis kurs og således skaber større finanspolitisk råderum til gennemførelsen af prioriterede reformer og investeringer sammenlignet med den tidligere ramme²⁸. I forbindelse med den første vurdering under den nye ramme blev tilpasningsstien forlænget fra fire til syv år for fem medlemsstater med udgangspunkt i et sæt reform- og investeringstilsagn. På længere sigt vil styrkelsen af gældsholdbarheden gennem finanspolitisk konsolidering i stigende grad gå hånd i hånd med beskyttelse af offentlige investeringer og sikring af større nationalt ejerskab og bedre håndhævelse.

Et omlagt EU-budget

Med forordningen om platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) er EU begyndt at omdirigere midler fra 11 forskellige finansieringsprogrammer og over i industrielle projekter inden for tre kritiske teknologier, nemlig digitale teknologier og deep tech-innovation, rene og ressourceeffektive teknologier samt bioteknologier. Den fælles STEP-portal har gjort det lettere og enklere for projektpromotorer, forvaltningsmyndigheder og investorer at få adgang til EU-finansiering. Erfaringerne med STEP har indtil videre vist, at EU's budgetstøtte med fordel kan omdirigeres til klare og fælles konkurrenceevnerelaterede prioriteter.

Den næste flerårige finansielle ramme vil give mulighed for at gå endnu længere og genoverveje, hvordan EU-budgettet skal sammensættes og midlerne fordeles til støtte for konkurrenceevnerelaterede prioriteter. EU's budgetudgifter er i dag fordelt over alt for mange programmer, ofte med begrænset koordineret strategisk styring og alt for stor kompleksitet for modtagerne. For at bringe EU's konkurrenceevne i centrum skal der vedtages fælles finansieringsprioriteter i form af offentlige goder i EU og multinationale investeringsprojekter, som fastlægges med udgangspunkt i en styrket mekanisme for politikstyring (se afsnit 2.5). Under den næste FFR bør en **Europæisk Fond for Konkurrenceevne** udgøre et mere integreret svar på disse behov. Fonden vil omfatte en investeringskapacitet, som vil støtte strategiske teknologier og produktioner (fra kunstig intelligens til rumteknologi, fra clean tech- til bioteksektorerne osv.), der er helt centrale

---

²⁸ ECB Blog, "Mind the gap: Europe's strategic investment needs and how to support them", 2024

for EU's konkurrenceevne, herunder forskning og innovation og vigtige projekter af fælles interesse. Den vil fungere som løftestang for og nedbringe risikoen ved private investeringer.

Offentlig finansiering er ikke tilstrækkelig: Der er også behov for private investeringer i stor skala. EIB-Gruppens potentiale skal udnyttes til fulde til at tiltrække private investeringer og afhjælpe EU's investeringsbehov inden for alle prioriterede områder, fra dekarbonisering til forsvar. Netværket af europæiske erhvervsfremmende banker såvel som andre internationale finansielle institutioner kan også hjælpe med at mobilisere yderligere offentlige investeringer. Mindskelse af risikoen ved finansielle instrumenter og budgetgarantier har vist sig at være effektive midler med en gennemsnitlig multiplikatoreffekt på over 15 indtil videre. Med udgangspunkt i den vellykkede gennemførelse af InvestEU, hvorigennem der allerede er mobiliseret 218 mia. EUR i investeringer²⁹, heraf 65 % fra private kilder, vil der blive fremsat forslag om at gøre endnu mere brug af metoder til at mindske risikoen ved EU-finansierede ordninger med henblik på at støtte mere risikobetonede investeringer og investeringer i vækstvirksomheder i centrale økonomiske sektorer. Der bør også trækkes yderligere på EIB-Gruppens egne midler. Kombineret med EU-midler bør dette give mulighed for at udbrede anvendelsen af garantier, lån og blandingsinstrumenter samt andre typer af finansielle instrumenter (herunder egenkapital) inden for de politisk prioriterede områder, der støttes af EU-budgettet. Samtidig bør de eksisterende finansieringsprogrammer dække bredere, begyndende med InvestEU, ved at gøre EIB-Gruppens og andre partners mandater bredere, enklere, hurtigere og mere fleksible. Den åbne arkitektur ved sådanne redskaber giver mulighed for øget samarbejde og synergieffekter med og mellem nationale erhvervsfremmende banker.

2.4. Fremme af færdigheder og kvalitetsjob, samtidig med at der sikres social retfærdighed

EU's befolkning udgør grundlaget for dets konkurrenceevne. EU er hjemsted for nogle af verdens bedste videnskabsfolk og forskere såvel som for pulserende kreative og kulturelle brancher. Der kan trækkes på en stor pulje af kvalificerede arbejdstagere, solide uddannelsessystemer, inkluderende arbejdsmarkeder, regler om ikkeforskelsbehandling og en robust velfærdsstat. EU's arbejdsmarked gennemgår imidlertid gennemgribende forandringer. Beskæftigelsen i EU steg til 216,5 millioner i 2023, og beskæftigelsesfrekvensen blev således bragt op på 75,3 %, hvilket er en ny rekord, mens arbejdsløsheden lå på et historisk lavt niveau (6,1 %). Alligevel er der fortsat mangel på kvalifikationer og arbejdskraft. For eksempel melder næsten fire ud af fem små og mellemstore virksomheder i EU om vanskeligheder med at finde arbejdstagere med de rette kvalifikationer³⁰.

Effektive socialpolitikker, som bygger på den europæiske søjle for sociale rettigheder, er afgørende for at skabe et konkurrencedygtigt EU. En mere konkurrencedygtig økonomi med større produktivitet vil sikre, at vores sociale model er økonomisk bæredygtig på lang sigt, og at borgerne selv klart kan se muligheder for økonomisk fremgang. Alle europæere skal være i stand til at bidrage til og drage fordel af en forbedret konkurrenceevne.

---

²⁹ InvestEU yder bredt baseret investeringsstøtte inden for fire investeringsområder: bæredygtig infrastruktur, forskning, innovation og digitalisering, SMV'er og sociale investeringer og færdigheder.

³⁰ Eurobarometer European Year of Skills (2023) – "Skills shortages, recruitment and retention strategies in small and medium-sized enterprises".

For at sikre et godt match mellem de udbudte færdigheder og arbejdsmarkedets behov vil Kommissionen fremlægge et initiativ til skabelse af en union med færdigheder, hvor der fokuseres på investeringer, voksenuddannelse og livslang læring, erhvervelse af fremtidssikrede færdigheder, fastholdelse af færdigheder, retfærdig mobilitet, tiltrækning og integrering af en kvalificeret talentmasse fra tredjelande og anerkendelse af forskellige typer uddannelse for at give mennesker mulighed for at arbejde i hele Unionen. Det er afgørende at opkvalificere og omskole EU's eksisterende arbejdsstyrke for at muliggøre overgangen til nye job og erhverv. En union med færdigheder vil omfatte en strategisk plan for STEM-uddannelser, en handlingsplan for grundlæggende færdigheder, som vil fokusere på skoleundervisningen, og en europæisk strategi for erhvervsuddannelse, og den vil styrke alliancen mellem Europauniversiteter. For at sikre, at de udbudte færdigheder og erhverv forbliver arbejdsmarkedsrelevante, skal der føres en solid dialog med arbejdsmarkedets parter, det skal gøres lettere at få anerkendt og valideret færdigheder, og der skal opbygges et evidensgrundlag for nuværende og fremtidige tendenser i færdigheder og på arbejdsmarkedet. Der vil derfor blive iværksat et initiativ vedrørende kompetenceportabilitet, som skal gøre det lettere at opnå anerkendelse af erhvervede kompetencer, når man flytter fra et sted til et andet. Samtidig skal EU også blive en mere tilgængelig og attraktiv destination for kvalificerede fagfolk fra tredjelande, som vi konkurrerer om med andre lande. Dette skal ske med udgangspunkt i eksisterende talentpartnerskaber med partnerlande og den kommende EU-talentpulje.

Da andelen af personer i den erhvervsaktive alder i EU bliver mindre og mindre, er det nødvendigt at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen³¹. Der findes mange faktorer, der begrænser adgangen til arbejdsmarkedet for kvinder samt unge og ældre borgere, som ønsker at forblive økonomisk aktive. Det er også vanskeligt for lavtuddannede, personer med handicap og andre underrepræsenterede grupper at komme ind på arbejdsmarkedet. Mulighederne for at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen og produktiviteten beror i høj grad på adgangen til rimelige arbejdsvilkår, anstændige lønninger, en rimelig balance mellem arbejdsliv og privatliv og på adgangen til økonomisk overkommelig børnepasning og langtidspleje af kvalitet. For at håndtere disse og andre udfordringer for arbejdsmarkedsdeltagelsen vil Kommissionen samarbejde med arbejdsmarkedets parter om at præsentere en plan for kvalitetsjob. Kommissionen vil også præsentere en plan for boliger til overkommelige priser.

Endelig er vores arbejdsverden under forandring, og selv om der kommer nye hurtigtvoksende økonomiske sektorer til, så skal arbejdstagerne have mulighed for at tilpasse sig for at fastholde og finde arbejde og samtidig have adgang til et sikkerhedsnet under deres omstilling. I forbindelse med det europæiske semester vil der blive sat stærkt fokus på at tilskynde medlemsstaterne til at modernisere deres sociale beskyttelsessystemer med henblik på at sikre adgang til passende og effektiv beskyttelse for alle arbejdstagere. Pensionsreformer bør ledsages af initiativer til at fremme et længere arbejdsliv, støtte aktiv og sund aldring og skabe mere inkluderende arbejdsmarkeder.

2.5. En fælles indsats for at maksimere virkningen: Et værktøj til koordinering af konkurrenceevnen

EU vil ikke kunne opfylde sine mål, medmindre der sker en bedre koordinering af de nationale politikker og EU-politikkerne. EU formår ikke at høste alle fordelene ved at handle i fællesskab, da industri- og forskningspolitikkerne er fragmenterede mellem EU

---

³¹ Europa-Kommissionen: De demografiske ændringer i Europa: værktøjer til videre handling (COM(2023) 577).

og medlemsstaterne og på tværs af mange forskellige og ikkekoordinerede målsætninger. Inden for det indre marked anvender hver medlemsstat sin egen industripolitik og støtte til at styrke sin egen nationale konkurrenceevne uden at have øje for, hvad der sker i andre medlemsstater, og endda i nogle tilfælde til skade for dem. Dette gør disse politikker og de anvendte midler mindre effektive og begrænser de overordnede fordele set ud fra et EU-perspektiv³².

Kommissionen vil foreslå et nyt redskab til koordinering af konkurrenceevnen, så den sammen med medlemsstaterne kan håndtere fælles prioriteter relateret til konkurrenceevne inden for udvalgte centrale områder og projekter af strategisk betydning og fælleseuropæisk interesse. Med det europæiske semester og NextGenerationEU er der indført en vellykket praksis med at kombinere reformer og investeringer for at gennemføre EU's prioriteter på nationalt plan. Denne praksis skal suppleres med koordinerede foranstaltninger på tværs af grænserne og på EU-plan.

Formålet med værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen vil være at få industri- og forskningspolitikken og investeringerne til at gå op i en højere enhed på EU-plan og nationalt plan. Det vil bidrage til gennemførelsen af nye vidtrækkende initiativer og/eller grænseoverskridende projekter med europæisk merværdi, som vil styrke den strukturelle økonomiske omstilling, produktiviteten og væksten på lang sigt og skabe kvalitetsjob – alt sammen til gavn for det indre marked. I tæt samarbejde med medlemsstaterne og andre centrale interessenter vil der blive udpeget tiltag inden for fælles konkurrenceevnerelaterede prioriteter i en given sektor, nødvendige reformer og investeringer samt konkrete projekter, der kræver grænseoverskridende koordinering. Koordineringsværktøjet vil fungere sideløbende med et strømlinet europæisk semester med fokus på reformer og investeringer til at styrke konkurrenceevnen på nationalt plan. Sammen vil de udgøre en sammenhængende og enkel mekanisme for politikstyring, der kan danne grundlag for beslutninger om investeringer og reformer på EU-plan og nationalt plan. Denne nye mekanisme vil knytte EU's prioriteter til EU-budgettet, fordi det for at skabe en reel investeringsunion er nødvendigt at ensrette Unionens udgifter såvel som de offentlige og de private udgifter i medlemsstaterne efter EU's konkurrenceevnerelaterede prioriteter.

I en indledende fase vil Kommissionen foreslå, at der som en slags pilotprojekt foretages en koordinering af EU's og medlemsstaternes politikker på nogle få udvalgte områder, som har en klar merværdi for EU's konkurrenceevne. Det kunne dreje sig om energi- og transportinfrastruktur (f.eks. elnet og -lagring samt bæredygtige brændstoffer og opladning), digital infrastruktur og vertikale anvendelser af kunstig intelligens, bioteknologi samt anden vigtig produktionskapacitet (f.eks. for kritiske lægemidler).

I betragtning af det store investeringsbehov skal den offentlige finansiering til gennemførelsen af sådanne pilotprojekter hjælpe med at mobilisere så meget privat kapital som overhovedet muligt. Kommissionen vil følge fremskridtene hen imod en effektiv tilpasning i tæt samarbejde med medlemsstaterne. På grundlag af disse erfaringer vil Kommissionen sammen med medlemsstaterne udvikle en mekanisme for investeringsstyring. Kommissionen agter at samarbejde om en metode til at afdække og fastlægge andre strategiske infrastrukturnet, sektorer eller aktiviteter, der kunne være

---

³² IMF Working Paper 24/249, "Industrial Policy in Europe: A Single Market Perspective", udarbejdet af Andrew Hodge, Roberto Piazza, Fuad Hasanov, Xun Li, Maryam Vaziri, Atticus Weller og Yu Ching Wong, december 2024.

egnede som genstand for investeringer og politisk koordinering inden for rammerne af værktøjet til koordinering af konkurrenceevne, under hensyntagen til deres potentiale for innovation, dekarbonisering og økonomisk sikkerhed³³.

Under den nuværende FFR kan finansielle incitamenter til gennemførelse af koordinerede investeringer bygge på de positive erfaringer med STEP, hvorunder der allerede er omdirigeret mere end 6 mia. EUR fra medlemsstaternes og regionernes fondsmidler under samhørighedspolitikken til støtte for strategiske mål og 8,7 mia. EUR fra de fem programmer, der forvaltes direkte af Kommissionen. Foruden den yderligere omprogrammering af fondene under samhørighedspolitikken kan de finansielle incitamenter til at gennemføre handlingsplanerne komme fra EIB-Gruppen, nationale erhvervsfremmende banker og andre gennemførelsespartnere og bygge på en forbedret InvestEU-garanti. Dette kunne omfatte en omprogrammering af medlemsstaternes NextGenerationEU-midler til deres nationale afdelinger under InvestEU og målrettede ændringer af InvestEU-reglerne for at øge deres risikokapacitet.

Under den næste FFR vil gennemførelsen af værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen blive støttet af en ny fond for konkurrenceevne. Fonden vil afhjælpe det aktuelle problem med, at udgifterne er fordelt på alt for mange overlappende programmer, hvoraf mange finansierer det samme, men med forskellige krav, og hvor det er vanskeligt at kombinere finansieringen effektivt. Fondens overordnede arkitektur vil gøre det muligt at følge europæiske projekter gennem hele investeringsforløbet, fra forskning gennem opskalering og industriel anvendelse til fremstilling. Den vil give mulighed for på fleksibel vis at mobilisere hele vores finansielle værktøjskasse: tilskud, lån, egenkapital og offentlige indkøb. For at sikre sammenhæng og maksimal slagkraft kan finansiering, som er knyttet til fremtidige nationale planer, der kombinerer centrale reformer og investeringer, desuden give finansielle incitamenter og støtte til de foranstaltninger, der er indkredset ved hjælp af koordineringsværktøjet.

---

³³ I Draghi-rapporten præsenteres der (på side 41) et nyttigt – om end nødvendigvis skematisk og ikkeudtømmende – udgangspunkt, hvor der skelnes mellem fire brede områder, som hver kræver sin specifikke politiske værktøjskasse: i) brancher, hvor EU's omkostningsmæssige ulempe er for stor, til at EU er en seriøs konkurrent, og hvor der er behov for diversificering for at begrænse afhængighedsforhold; ii) brancher, hvor EU's interesser fokuserer på produktionens beliggenhed (og dertil hørende beskæftigelse) i Europa snarere end teknologiernes oprindelse; iii) brancher, hvor europæiske virksomheder skal fastholde den relevante knowhow og produktionskapacitet, så produktionen kan øges i tilfælde af geopolitiske spændinger; og iv) "brancher i støbeskeen", hvor EU har et innovativt forspring, og der er et stort fremtidigt vækstpotentiale.

Flagskibsforanstaltninger – katalysatorer

En omnibusforenkling og definition af små midcapselskaber [26.2.2025]

- En europæisk virksomhedstegnebog [2025]
- En strategi for det indre marked [andet kvartal 2025]
- Revision af standardiseringsforordningen [2026]
- En opsparings- og investeringsunion [første kvartal 2025]
- Den næste FFR, inklusive en konkurrenceevnefond og et værktøj til koordinering af konkurrenceevnen [2025]
- En Union med færdigheder [første kvartal 2025]
- En plan for kvalitetsjob [fjerde kvartal 2025]
- Et initiativ til kompetenceportabilitet [2026]

3. Konklusion

Ledestjernen for de næste år skal være genoprettelsen af EU's konkurrencemæssige styrke. Europa besidder alle aktiverne til at være konkurrencedygtig i morgendagens globale økonomi, men der er et presserende behov for at ændre gear. EU skal udnytte sine fordele og hurtigt udstikke sin egen vej til innovationsbaseret produktivt vækst og en klimaneutral fremtid. Konkurrenceevnekompasset peger mod et EU, hvor innovatorer hurtigt kan markedsføre produkter, og hvor virksomheder let kan få adgang til finansiering takket være et integreret og velfungerende marked for privat kapital i hele EU. Et EU, hvor en nystartet virksomhed kan etablere og udvide sin forretning – hvad enten det er inden for varer eller tjenesteydelser – i en hvilken som helst del af det indre marked. Et EU, hvor en rimelig andel af de største globale aktører inden for deep tech-sektorer er europæisk, og hvor fremstillingssektoren og landbrugerne formår at forblive konkurrencedygtige, samtidig med at de omstiller sig til kulstoffattig og bæredygtig produktion. Et EU, hvor arbejdstagerne kan udfolde sig i job af høj kvalitet og samtidig være sikret gennem stabile sociale beskyttelses- og sikkerhedsnet. Et EU, hvor alle kunder kan få adgang til ren energi og produkter til rimelige priser, uanset hvor og hvornår de har brug for det, takket være et af verdens største kontinentale markeder og netinfrastrukturer. Et EU, der sammen med medlemsstaterne udnytter den kollektive styrke til at handle i fællesskab og mindske overdrevne afhængighedsforhold.

Kompasset repræsenterer en ny tilgang til konkurrenceevne, hvor industripolitikker, investeringer og reformer kombineres ud fra en fælles vision. Alle komponenter styrker hinanden indbyrdes. Reforme til uddybning af det indre marked er nødvendige, for at industripolitikker og investeringer kan få fuld virkning, udvide markedets størrelse, lette virksomhedernes muligheder for opskalering og opretholde et sundt konkurrencepres til gavn for virksomheder og arbejdstagere. Den nye tilgang understøttes af en storstilet forenklingssindsats og en ny forvaltningsramme for koordinering af tiltag på EU-plan og på medlemsstatsniveau.

Konkurrenceevne er ikke kun et ansvar på EU-plan. EU-institutionerne, de nationale regeringer og de regionale myndigheder såvel som virksomhederne har alle et ansvar for at tackle denne udfordring og for at yde en **ægte fælles indsats** ved i endnu højere grad at engagere sig og samarbejde. Værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen er et vigtigt redskab til opfyldelse af de strategiske prioriteter. I forbindelse med gennemførelsen af denne dagsorden vil Kommissionen samarbejde tæt med interessenterne og høre dem regelmæssigt for at udpege prioriterede indsatsområder og finde løsninger, der kan skabe bedre rammevilkår for erhvervslivet. Den sociale dialog vil fortsat spille en grundlæggende rolle.

Kompasset vil danne rammen for Kommissionens arbejde i hele mandatperioden. Konkurrenceevnen kan ikke genoprettes med et snuptag. Nogle af foranstaltningerne vil blive fremlagt hurtigt og vil også hurtigt kunne skabe konkrete resultater, men mange vil først give resultater på mellemlang sigt og vil kræve, at vi holder en fast kurs. Fremskridtene med konkurrenceevnekompasset vil blive overvåget løbende, og der vil årligt blive gjort status over dem i den årlige rapport om det indre marked og konkurrenceevnen.

Det er nu, vi skal gribe muligheden. EU står over for et valg om enten at handle i fællesskab for en fremtid med bæredygtig velstand for alle eller at acceptere splittelse og økonomisk tilbagegang.

Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Råd samt arbejdsmarkedets parter til at tilslutte sig konkurrenceevnekompasset og til at bidrage aktivt til gennemførelsen af de initiativer, det indeholder.